

76

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP im. generała broni Karola Świerczewskiego

WYDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

JAWNE
SŁUŻBOWE

Egz. Nr 1

ASG wewn. 3362/78

KONCEPCJA ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIA ZNOWELIZOWANEGO SYSTEMU DOWODZENIA ARMII LOTNICZEJ

BIBLIOTEKA NARODOWA
Archiwum Biuletynu Lotnictwa
Nr ewid.

43006

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

WYDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

JAWNE
SŁUŻBOWEGO

Egz. Nr 1

ASG wewn. 3362/78

KONCEPCJA
ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIA
ZNOWELIZOWANEGO SYSTEMU DOWODZENIA
ARMII LOTNICZEJ

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Detalu Kadrowy (Bachalnik)
Nr ewid.

43006

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
Im. gen. broni Karola Świerczewskiego

WYDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

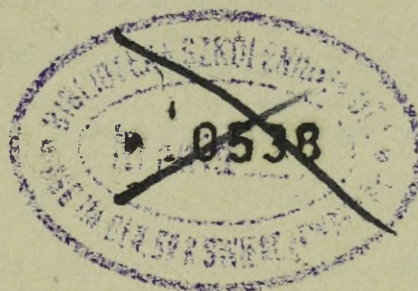
PODSTAWA
Ustawa z dnia 23 stycznia 1949 roku
art. 85 ust. 2
(Dz. U. HP Nr 11 poz. 95)

JAWNE

ASG wewn. 3362/78

Egz. Nr...

1

K O N C E P C J A

ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIA ZNOWELIZOWANEGO
SYSTEMU DOWODZENIA ARMII LOTNICZEJ.

REZERWA DAWCOWA AGG. WP
Akademia Sztabu Generalnego Specjalnych
Wzrost

143006

Warszawa

S T Y C Z E Ń

1978 r.

Materiał opracował płk doc.dr Jerzy MACHURA na podstawie wykładu Szefa Sztabu Wojsk Lotniczych gen.bryg.dr pil. J.SOBIERAJA pt.: "ORGANIZACJA I SPOSÓB WDRAŻANIA ZNOWELIZOWANEGO SYSTEMU DOWODZENIA AL" wygłoszonego w czasie dorocznej odprawy Wojsk Lotniczych w listopadzie 1977 r. w-Poznaniu.

Ma on służyć słuchaczom ASG WP jako tymczasowa instrukcja organizacji i funkcjonowania znowelizowanego systemu dowodzenia armii lotniczej.

W ostatnich latach Dowództwo Wojsk Lotniczych we współpracy z Szefostwem Wojsk OPL prowadziło studia i prace doświadczalne nad usprawnieniem systemu dowodzenia lotnictwem w obszarze frontu.

W wykonaniu pkt.22 Rozkazu Ministra Obrony Narodowej do szkolenia Sił Zbrojnych w 1977 r. Dowództwo Wojsk Lotniczych opracowało zasady organizacji i funkcjonowanie znowelizowanego systemu dowodzenia armii lotniczej, które sprawdzono w doświadczalnym ćwiczeniu Wojsk Lotniczych p.k. "Orzeł-77", a także w ćwiczeniu p.k. "Wrzesień-77".

Wnioski i doświadczenia z tych ćwiczeń oraz informacje uzyskane w czasie konsultacji w armiach sojuszniczych, stanowiły podstawę opracowania konceptji organizacji i funkcjonowania znowelizowanego systemu dowodzenia armii lotniczej, która przedstawiona została Ministrowi Obrony Narodowej do zatwierdzenia.

W koncepcji tej stwierdza się, że znowelizowany system dowodzenia armii lotniczej jest kolejnym krokiem w rozwoju dowodzenia lotnictwem, podyktowanym względami operacyjnymi i ekonomicznymi:

- zapewni on zastosowanie bojowe lotnictwa frontowego zgodnie z obowiązującymi zasadami oraz stworzy znacznie lepsze warunki scentralizowanego dowodzenia nim;
- usprawni organizację i realizację współdziałania lotnictwa /wszystkich jego rodzajów, w tym także śmigłowców/ z wojskami lądowymi na trzech podstawowych szczeblach dowodzenia: frontowym, armijnym i dywizyjnym;

- udoskonalił wymienione informacje o ruchu lotniczym, a tym samym polepszył warunki bezpieczeństwa lotów samolotów i śmigłowców w strefach ognia własnych środków OPL.

Znowelizowany system dowodzenia AL posiada wszystkie cechy jednolitego systemu dowodzenia lotnictwem, obowiązującego w siłach zbrojnych Państw - Sygnatariuszy Układu Warszawskiego. Ułatwi to dowodzenie lotnictwem sojuzniczym okresowo działającym /na zasadzie operacyjnego podporządkowania/ w składzie naszej armii lotniczej i współdziałanie z sojuzniczymi związkami wojsk lądowych wchodzącym /na takich samych zasadach/ w skład frontu.

Struktura organizacyjna i funkcjonalna znowelizowanego systemu dowodzenia AL umożliwi sukcesywne automatyzowanie procesów informacyjnych i decyzyjnych bez konieczności dokonywania zasadniczych zmian organizacyjnych.

Konsepceja zakłada, że znowelizowany system dowodzenia armii lotniczej będzie składał się z dwóch elementów, ściśle z sobą powiązanych.

Pierwszy element będą stanowić stanowiska dowodzenia /SD/ i odpowiednie stanowiska dowodzenia /ZSD/ armii lotniczej, związków taktycznych i oddziałów lotnictwa rozwijane w rejonie bazowania AL, w rejonach węzłów lotniskowych dywizji lotniczych i w rejonie lotnisk bazowania pułków lotniczych, przeznaczonych do bezpośredniego dowodzenia lotnictwem frontowym.

Drugi element będą stanowić centra dowodzenia bojowego lotnictwem /CDB/, wraz z podległymi im grupami dowodzenia

bojowego /GDB/, punktami naprowadzania i wskazywania celów /PNWC/ oraz punktami radionawigacyjnymi /PRN/, rozwijane przy stanowiskach dowodzenia związków operacyjnych i taktycznych wojsk lądowych i przeznaczone do dowodzenia /kierowania/ lotnictwem dziszącym na ich korzyść oraz organizacji i realizacji współdziałania z wojskami lądowymi i zapewnienia bezpieczeństwa własnym samolotom i śmigłowcom w strefach ognia naziemnych środków OPL.

Skład i rozmieszczenie punktów dowodzenia AL w obszarze frontu - schemat nr 1.

W skład pierwszego elementu wejść następujące stanowiska dowodzenia związków i oddziałów lotnictwa:

- stanowisko dowodzenia armii lotniczej /SD AL/ rozmieszczone w pobliżu /5-15 km/ SD frontu. Przewiduje się, że na SD /WSD-ZSD/ frontu nadal będzie stale przebywała grupa operacyjna /GO - trzech-pięciu oficerów/ ze sztabu armii lotniczej.

W skład SD AL będzie wchodził zespół kierowania ruchem lotniczym w pasie działań frontu;

- zapasowe /względnie wysunięte/ stanowisko dowodzenia AL /ZSD AL względnie WSD AL/ rozmieszczane w pobliżu ZSD /względnie WSD/ frontu i zdolne do natychmiastowego przejęcia funkcji SD AL;
- kwaterymistrzowskie stanowisko dowodzenia AL /KSD AL/ rozmieszczone w pobliżu KSD frontu;
- stanowiska dowodzenia wszystkich związków taktycznych

lotnictwa - SD DLM, SD DLSzR, SD BLBR, rozmieszczane w rejonie dywizyjnych węzłów lotniskowych poszczególnych związków taktycznych lotnictwa;

- stanowiska dowodzenia wszystkich oddziałów lotnictwa rozmieszczane w rejonie lotnisk bazowania pułków lotnictwa - plm, plmb, plwl, itp.

Związki taktyczne i oddziały lotnictwa mają posiadać zapasowe stanowiska dowodzenia, w pełni przygotowane do natychmiastowego przejęcia dowodzenia na ogólnie obowiązujących zasadach.

Zakres kompetencji, zasady rozmieszczenia i funkcjonowania SD i ZSD związków i oddziałów lotnictwa nie ulegają zmianie. W znowelizowanym systemie dowodzenia nie przewiduje się rozwijania /istniejących w dotychczasowym systemie dowodzenia AL/ WSD DLM przy OK OPL frontu, WSD plm przy OK OPL armii i WSD DLSzR przy SD armii, a także PNN DLSzR rozwijanych w pobliżu rubieży styczności bojowej wojsk oraz posiadania oficerów łącznikowych lotnictwa na SD pionierszorzutowych DZ /DPanc/.

W ich miejsce zorganizowane zostaną nowe elementy i punkty dowodzenia o innej strukturze organizacyjnej i znacznie rezerwowanych kompetencjach, stanowiące tzw. drugi element znowelizowanego systemu dowodzenia lotnictwem. Struktura organizacyjna nowo organizowanych punktów dowodzenia AL - schemat nr 2.

W skład drugiego elementu wchodzi następujące organy i punkty dowodzenia:

1. Centrum Dowodzenia Bojowego Lotnictwem Myśliwskim AL /CDB LM/, podlega bezpośrednio dowódcy armii lotniczej, rozwijane jest przy OK OPL frontu i przeznaczone do dowodzenia siłami lotnictwa AL wydzielonymi do działań w systemie OPL frontu oraz organizacji i realizacji współdziałania lotnictwa z naziemnymi środkami OPL poprzez OK OPL frontu.

Ogólny zakres kompetencji CDB LM:

- udział w planowaniu obrony przeciwlotniczej frontu;
- organizacja i realizacja współdziałania lotnictwa /wydzielonego do działań w systemie OPL frontu/ z wojskami OPL frontu;
- dowodzenie /kierowanie/, we współpracy z OK OPL frontu, działaniami lotnictwa w systemie OPL frontu;
- zapewnienie bezpieczeństwa własnym samolotom i śmigłowcom w strefach ognia frontowej brygady /pułków/ rakiet plot.

Struktura organizacyjna CDB LM

Całokształtem pracy CDB LM, zgodnie z decyzją dowódcy AL i planem działań bojowych AL kieruje szef CDB LM, któremu bezpośrednio podlega:

A/ Zespół planowania i współdziałania /ZPW/

W składzie: oficer współdziałania, oficer rozpoznania i oficer łączności, rozmieszcza się przy zespole planowania OK OPL frontu i zajmuje się planowaniem

wykorzystania lotnictwa wydzielonego do działań w systemie OPL frontu i organizacją współdziałania lotnictwa z frontowymi związkami /oddziałami/ wojsk OPL.

B/ Zespół dowodzenia bojowego /ZDB/

W składzie: szef TDB, oficer dowodzenia bojowego, nawigatorzy naprowadzania, dyżurni ruchu lotniczego i plansekcji, rozmieszcza się przy CD OK OPL frontu i zajmuje się analizowaniem sytuacji powietrznej, dokonuje podziału celów powietrznych /we współpracy z CD OK OPL/ do zwalczania przez lotnictwo myśliwskie i naziemne środków OPL, kieruje działalnością podległych mu PNWC oraz koryguje ruch lotniczy w zasięgu widzialności miejscowej stacji radiolokacyjnej.

Szef CDB LM utrzymuje stały kontakt z SD AL i o wszystkich wykonywanych przedsięwzięciach dotyczących dowodzenia lotnictwem, współdziałanie z naziemnymi środkami OPL melduje dowódcy AL.

Pracę ZPN i ZDB CDB LM zabezpiecza:

- kompania łączności w składzie: pluton radiowy, pluton telefoniczno-telegraficzny, posterunek radiolokacyjny /wyposażony w stację radiolokacyjną P-40 i radiowysekosciomierz PRW-16/ oraz sekcja zaopatrzenia i napraw sprzętu łączności;
- pluton zaopatrzenia.

Struktura organizacyjna, skład osobowy i zasadnicze wyposażenie CDB LM - schemat nr 3.

W skład CDB LM wchodzi także i podlegają szefowi CDB LM dwa-trzy punkty naprowadzania i wskazywania celów /PNWC/, w składzie: dowódca PNWC, nawigatorzy naprowadzania i personel obsługi posterunku radiolokacyjnego, wyposażone w stację radiolokacyjną P-40, radiowysokościomierz PRW-16 i środki łączności. PNWC rozwija się przy SD frontowych pułków /brygad/ rakiet przeciwlotniczych i SD pułków rakiet przeciwlotniczych armii drugiego rzutu. PNWC przeznaczone są do naprowadzania samolotów myśliwskich /i innych/ na cele powietrzne, realizacji współdziałania lotnictwa z pułkami rakiet przeciwlotniczych i zapewnienia bezpieczeństwa własnym samolotom i śmigłowcom w strefach ognia określonych pułków /brygad/ rakiet plot.

Przewiduje się, że sprzęt bojowy PNWC wraz z obsługami będzie dyslokowany w frontowych pułkach /brygadzach/ rakiet plot.

Skład i wyposażenie PNWC - schemat nr 4.

2. Centrum Dowodzenia Bojowego Armii Lotniczej /CDB AL/ podlega bezpośrednio dowódcy armii lotniczej, rozwijane jest przy SD armii ogólnowojskowej /Panc/ pierwszego rzutu frontu i przeznaczone do dowodzenia siłami lotnictwa działającego na korzyść i w pasie danej armii oraz organizacji i realizacji współdziałania lotnictwa z wojskami armii, w tym także z wojskami OPL.

Ogólny zakres kompetencji CDB AL:

- udział w planowaniu wykorzystania lotnictwa na korzyść danej armii ogólnowojskowej /Panc/;

- organizacja i realizacja współdziałania lotnictwa z wojskami armii w tym także z wojskami OPL;
- dowodzenie lotnictwem /w tym także śmigłowcami/ działającymi na korzyść i w pasie działań danej armii;
- zapewnienie bezpieczeństwa własnym samolotom i śmigłowcom w pasie działań armii, w tym także organizacja ratownictwa załóg samolotów i śmigłowców.

Struktura organizacyjna CDB AL.

Całkowicie pracą CDB AL, zgodnie z decyzją dowódcy AL i planem działań bojowych AL, kieruje szef CDB AL, któremu bezpośrednio podlega:

A/ Zespół planowania i współdziałania /ZPW/.

W składzie: oficer współdziałania, oficer rozpoznania i oficer łączności, rozmieszcza się przy zespole planowania SD armii ogólnowojskowej /Panc/ i ściśle z nim współpracuje przedstawia dowódcy armii propozycje wykorzystania lotnictwa /wydzielonego rezerwy/ na korzyść armii i melduje rezultaty jego działań; bierze udział w planowaniu wykorzystania lotnictwa w kolejnych dniach operacji armii; uzgadnia współdziałanie lotnictwa z szefami rodzajów wojsk i służb armii; organizuje wspólnie ze sztabem armii ratownictwo załóg samolotów i śmigłowców, a także uzgadnia zakres pomocy wojsk armii w pokonywaniu przez lotnictwo OPL nieprzyjaciela.

B/ Zespół dowodzenia bojowego /ZDB/

W składzie: szef ZDB, oficerowie dowodzenia bojowego,

nawigatorzy naprowadzania, dyżurni ruchu lotniczego i plan-
szeciści, rozmiezcza się na CD OK OPL armii i ściśle z nim
współpracując dowodzi samolotami i śmigłowcami wszystkich
rodzajów lotnictwa działającymi na korzyść i w pasie armii
ogólnowojskowej; wzywa na pole walki samoloty i śmigłowce
zgodnie z ustalonym planem, zbiera i przekazuje informacje
o planowanych i wykonywanych lotach w pasie armii, kieruje
pracą podległych grup dowodzenia bojowego i punktów naprowe-
dzania i wskazywania celów, a także kieruje ruchem lotniczym
w zasięgu widzialności miejscowej stacji radiolokacyjnej.
Szef CDB AL utrzymuje stały kontakt z SD AL i o wszystkich
przedsięwzięciach dotyczących dowodzenia lotnictwem, współ-
działania a także działań bojowych armii ogólnowojskowej
melduje dowódcy AL.

Pracę ZFW i ZDB AL zabezpiecza:

- kompania łączności w składzie: pluton radiowy, pluton
telefoniczno-telegraficzny, posterunek radiolokacyjny
/wyposażony w stację radiolokacyjną P-40 i radiowysokościo-
mierz PRW-16/ oraz sekcję zaopatrzenia i napraw sprzętu
łączności;
- pluton zaopatrzenia.

Struktura organizacyjna, skład osobowy i zasadnicze wyposa-
żenie CDB AL - schemat nr 5.

CDB AL podlegają dwa-trzy punkty naprowadzania i wskazywania
celów /PNWC/ wyposażone w taki sam sprzęt jak PNWC podległe
CDB LM i rozwijane przy SD armijnych pułków rakiet przeciw-

lotniczych. PNWC przeznaczone są do naprowadzania samolotów na cele powietrzne i w miarę możliwości na cele naziemne; realizacji współdziałania lotnictwa z armijnymi pułkami rakiet przeciwlotniczych i zapewnienie bezpieczeństwa własnym samolotom i śmigłowcom w strefach ognia określonych pułków rakiet plot. Przewiduje się, że sprzęt bojowy PNWC wraz z obsługami będzie dyslokowany w armijnych pułkach rakiet plot. Nie wyklucza się możliwości organizowania dodatkowych /1-2/ PNWC i rozwijania ich samodzielnie w pobliżu rubieży styczności bojowej wojsk.

W skład CDB AL wchodzi także i podlegają szefom CDB AL, trzy /i więcej/ Grupy Dowodzenia Bojowego /GDB/ w składzie: dowódca GDB, oficer dowodzenia bojowego i personel obsługi. Każda umieszczona na transporterze opancerzonym, wyposażona w środki łączności i rozwijana przy SD dywizji pierwszego rzutu armii.

GDB przeznaczone są do planowania /wspólnie z dowódcą dywizji - DZ, DPanc/ obiektów rozpoznania powietrznego i uderzeń lotnictwa w pasie działań dywizji i składania za-potrzebowań do CDB AL na rozpoznanie powietrzne i uderzenia lotnictwa /w tym i śmigłowców/; powiadamiania szefa OPL dywizji o planowanych i wykonywanych lotach własnych samolotów i śmigłowców w pasie działań bojowych dywizji; meldowania do CDB AL o aktualnym położeniu czołowych pododdziałów dywizji i wykonywanych przez nie zadaniach.

Skład i wyposażenie CDB - schemat nr 6.

Szefowi CDB AL podlega także punkt radionawigacyjny /PRN/ wyposażony w zestaw środków radionawigacyjnych i łączności, rozmieszczany samodzielnie, w odległości do 30 km od rubieży styczności bojowej i przeznaczony do nawigacyjnego ubezpieczenia lotów w pasie działań bojowych pierwszorzutowej armii ogólnowojskowej /Panc/.

Skład bojowy i wyposażenie PRN - schemat nr 7.

Obieg informacji między poszczególnymi elementami i punktami dowodzenia zabezpieczy odpowiednio zorganizowany /zgodnie z potrzebami funkcjonalnymi/ system łączności przewodowo-radioliniowej i radiowej. System ten wyposażony zostanie w aparaturę łączności trzeciej generacji oraz urządzenia utajniające typu "Jachta".

Schematy łączności przewodowo-radioliniowej i radiowej - schematy nr nr 8 i 9.

Przewiduje się, że nowe elementy i punkty znowelizowanego systemu dowodzenia AL będą organizowane głównie na bazie stanowisk etatowych oraz środków transportu, łączności i radiotechnicznych uzyskanych w wyniku likwidacji wysuniętych stanowisk dowodzenia DLM, plm i DLSzR.

CDB LM i CDB AL wraz z podległymi im punktami dowodzenia zorganizowane zostaną według oddzielnych etatów, jako jednostki wojskowe bezpośrednio podległe dowódcy AL /w czasie pokoju Dowództwu Wojsk Lotniczych/, na okres pokojowy skadrowane w 60-70 %, co w pełni zabezpiecza funkcjonowanie znowelizowanego systemu dowodzenia AL w czasie bieżącego szkolenia i ćwiczeń.

Pozzczególne elementy znowelizowanego systemu dowodzenia AL /CDB AL, CDB LM/ dyslokowane będą przy dywizjach lotniczych poza PNWC, które mają być dyslokowane w pułkach /brygadzie/ rakiet plot.

Zgodnie z pkt.37 Rozkazu Ministra Obrony Narodowej do szkolenia Sił Zbrojnych w 1978 roku Wojska Lotnicze mają "wdrażać sukcesywnie znowelizowane zasady dowodzenia armia lotnicza oraz kierowania ruchem lotniczym w strefie operacyjnej frontu".

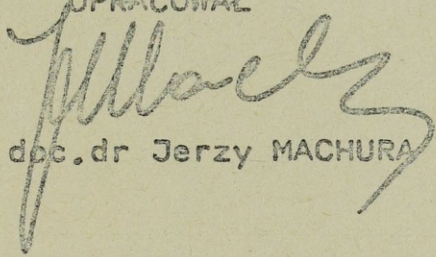
W 1978 r. w Wojskach Lotniczych obowiązywał będzie i funkcjonował dotychczasowy system dowodzenia. W czasie prowadzonych ćwiczeń dowódczo-sztabowych i z wojskami wprowadzany będzie i sprawdzany znowelizowany system dowodzenia AL.

Załączniki

- 1 - Skład i rozmieszczenie punktów dowodzenia AL w obszarze frontu;
- 2 - Struktura organizacyjna nowo organizowanych punktów dowodzenia AL;
- 3 - Struktura organizacyjna, skład osobowy i zasadnicze wyposażenie CDB LM;
- 4 - Skład i wyposażenie PNWC;
- 5 - Struktura organizacyjna, skład osobowy i zasadnicze wyposażenie CDB AL;

- 6 - Skład i wyposażenie GDB;
- 7 - Skład i wyposażenie PRN;
- 8 - Schemat łączności przewodowo-radiolinowej AL;
- 9 - Schemat łączności radiowej AL.

OPRACOWAŁ

płk doc.dr Jerzy MACHURA

Wydrukowano w 60 egz.
Egz. nr 1-60 - B.Gł. OZS
Wyk. płk Machura
Druk K.A. dn.27.01.78 r.
Nr 0863/WW

BIELIOTER4 BAZHOTA ABG WP
Koshlwaon Isakhu 2020-21 Spentidhaya
Nr ewid. 143006